

OBRAZAC
za dostavu mišljenja, primjedbi i prijedloga na

Nacrt prijedloga programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Gradu Zagrebu

Naziv gradskog upravnog tijela nadležnog za izradu nacrta	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
Obrazloženje razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem akta	Programom se određuju prioriteti i mjere u zaštiti zraka u obimu potrebnom da se ostvare glavni ciljevi određeni njime, a to je trajno poboljšanje kvalitete zraka i njeno očuvanje unutar zakonom propisanih vrijednosti, u svrhu zaštite zdravlja, prirodnog okoliša i materijalnih dobara.

Trajanje javnog uvida i savjetovanja s javnošću: 15. veljače – 15. ožujka 2016.

Ime i prezime osobe odnosno naziv predstavnika zainteresirane javnosti koja daje svoje primjedbe i prijedloge na predloženi nacrt	3L (Udruga za skrb djece s posebnim zdravstvenim potrebama 3L)
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koju podnositelj predstavlja	Ciljevi: održanje zdravlja, (samo)održivi način života Ciljana skupina: obitelj, osobito obitelji djece s posebnim zdravstvenim potrebama
Adresa E-pošte ili drugi podaci za kontakt	kontakt@slatkikosecer.com

Načelne primjedbe i prijedlozi na predloženi nacrt akta s obrazloženjem

- Potrebno je definirati prioritete za uspostavu cijelovitog gospodarenja otpadom (*M24*). Također je potrebno definirati rokove.

Obrazloženje: Održivo gospodarenje otpadom jedan je od sektora koji djeluju na sastavnice okoliša. Gospodarenje otpadom direktno utječe na okoliš i kvalitetu zraka no u širem kontekstu smjernica je za način života, odnosno posredno utječe na niz sinergijskih faktora onečišćenja okoliša kratkoročno i osobito dugoročno (potrošnja, otpad, transport, energenti i dr.).

Obzirom na brojnost stanovništva Grada Zagreba te izrazito urbani način života većine stanovništva, odnosno obzirom na potencijal uspostave održivog gospodarenja otpadom, sektor gospodarenja otpadom vrši značajan pritisak.

Potrebno je naglasiti neodrživost postojećeg sustava gospodarenja otpadom i prioritet dati odvojenom prikupljanju biorazgradivog otpada „na kućnom pragu“ što je resurs koji prema procjenama čini 67 % udjela u volumenu komunalnog otpada.

Nastavno, potrebno je planirati i kvalitetno kompostiranje i u tom smislu navesti smjernice za zaštitu kvalitete zraka. Obzirom na potrebu uspostave održivog sustava gospodarenja otpadom rok provedbe treba jasno definirati te staviti najviši prioritet. *

* 24. veljače 2016. god. na eko@zagreb.hr poslali smo 3L_Mišljenje/prijedlog na temu gospodarenja otpadom u Zagrebu

Popunjeni obrazac treba dostaviti **zaključno do 15. ožujka 2016.**:

- na adresu elektroničke pošte: eko@zagreb.hr ili
- na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom, Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

Mišljenja, primjedbe i prijedlozi koji su nečitko napisani, anonimni, uvredljivi ili nisu u vezi s predmetom javnog uvida neće se razmatrati prilikom izrade prijedloga odluke.

- Potrebno je nadopuniti mjere zaštite i poboljšanja kvalitete zraka mjerama za postupno smanjenje onečišćenja zraka koristeći sve raspoložive resurse (npr. tlo, biomasa).

Obrazloženje: Mjere zaštite i poboljšanja kvalitete zraka većim se dijelom odnose na emisije onečišćujućih tvari, a manjim dijelom na smanjenje postojećeg i ubuduće emitiranog onečišćenja. Postojeći resursi Grada Zagreba koji mogu biti korišteni u cilju postupnog smanjenja onečišćenja zraka no i u planu prilagodbe klimatskim promjenama su primjerice zelene površine, tlo, količina, vrsta te oblikovanje prostora biomasom, upravljanje oborinskim vodama.

Mjere za postupno poboljšanje kvalitete zraka i povećanje bioraznolikosti su primjerice izgradnja tla, revitalizacija tla, pohrana ugljika, pohrana dušika, pohrana vode i skupljanje čestica onečišćenja. Mjere prilagodbe klimatskim promjenama su usporavanje dotoka oborinskih voda (akumulacije, „spužvasto“ tlo i biomasa), krajobrazno oblikovanje s ciljem stvaranja povoljnijih mikroklimatskih uvjeta primjerice smanjenja udara vjetra i odnošenja tla, upravljanje vjetrom i insolacijom, dugoročno kreiranje održivih ekosustava i izvora hrane. U tom smislu potrebno je mijenjati paradigmu „siromašnog“ uređenja javnih površina travnjacima i jednogodišnjim ukrasnim biljkama te planirati organski uzgoj i sukcesivno uređenje (jestivim) trajnicama. Navedeni način krajobraznog uređenja osobito bi bio od značaja za dijelove Grada Zagreba s kvalitetom zraka II i III kategorije (mjerne točke Susedgrad, Prilaz baruna Filipovića, Sveti Đordićeva, Pogon EL-TO i Pogon TE-TO, uz glavne prometnice i sl.)

- Potrebno je prioritet dati mjerama koje će ujedno biti i dio plana prilagodbe klimatskim promjenama.

Obrazloženje: Klimatske promjene su se već dogodile te se dalje događaju. Posljedice klimatskih promjena financijski, gospodarski, u smislu kvalitete života, zaštite okoliša i dr. veliki su rizik koji je moguće prevenirati, znatno manjim ulaganjima u odnosu na ulaganja potrebna za eventualnu sanaciju. U fazi izrade Plana prilagodbe potrebno je prioritet dati mjerama zaštite koje ujedno za cilj imaju i prilagodbu klimatskim promjenama.

„Troškove provedbe Programa, kao i dobit od učinkovito provedenih zacrtanih mjera nije jednostavno brojčano kvantificirati. Dabit nastaje na razlici između investicijskih i operativnih troškova za provedbu mjera i mogućeg scenarija bez primjene mjera. Glavna dobit je bolja kvaliteta zraka, energetske i financijske uštede, kvalitetnije održavanje objekata i bitno manji zdravstveni rizici po zdravlje građana Grada Zagreba.“ Str. 77 Nacrta

- Potrebno je odrediti znatno kraći rok za izradu Plana prilagodbe klimatskim promjenama Grada Zagreba s mjerama prilagodbe klimatskim promjenama.

Obrazloženje: Rok za izradu Plana prilagodbe klimatskim promjenama Grada Zagreba naveden je 4 godine. Obzirom na hitnost potrebe prilagodbe klimatskim promjenama rok za izradu Plana potrebno je skratiti, u istom roku potrebno je osigurati početna financijska sredstva za provedbu, a samim Planom omogućiti što bržu i kvalitetniju provedbu mjera prilagodbe.

- Prijedlog

U izradi Plana prilagodbe i drugim planovima i strategijama razmotriti mogućnost „žetve“ oborinskih voda, odnosno prikupljanja i ponovnog korištenja oborinskih voda čime bi se stvarala

Popunjeni obrazac treba dostaviti **zaključno do 15. ožujka 2016.**:

- na adresu elektroničke pošte: eko@zagreb.hr ili
- na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom, Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

Mišljenja, primjedbe i prijedlozi koji su nečitko napisani, anonimni, uvredljivi ili nisu u vezi s predmetom javnog uvida neće se razmatrati prilikom izrade prijedloga odluke.

rezerva, smanjila potrošnja i usporio dotok oborinske vode.

Također predlažemo razmotriti mogućnost građevinskih zahvata velikih razmjera odvajanja kanalizacijskog sustava od kanaliziranja oborinskih voda i otvorenih vodotoka te mogućnost izgradnje većih akumulacijskih sustava. Time bi se značajno smanjila količina crnih voda, količina zagađenja i potreba za pročišćavanjem uz pokretanje građevinskog sektora.

Primjedbe i prijedlozi na pojedine članke nacrta prijedloga akta s obrazloženjem

- str. 8,
3.1. Porijeklo i uzroci onečišćenja

Za područje Grada Zagreba najznačajniji sektorski pritisci dolaze iz prometa, kućanstava, energetike i nešto manje iz industrije.

Prijedlog: Za područje Grada Zagreba najznačajniji sektorski pritisci dolaze iz prometa, kućanstava, energetike, gospodarenja otpadom i nešto manje iz industrije.

Obrazloženje: Održivo gospodarenje otpadom jedan je od sektora koji djeluju na sastavnice okoliša. Gospodarenje otpadom direktno utječe na okoliš i kvalitetu zraka no u širem kontekstu smjernica je za način života, odnosno posredno utječe na niz sinergijskih faktora onečišćenja okoliša kratkoročno i osobito dugoročno (potrošnja, otpad, transport, energenti i dr.). Obzirom na brojnost stanovništva Grada Zagreba te izrazito urbani način života većine stanovništva, odnosno obzirom na potencijal uspostave održivog gospodarenja otpadom, sektor gospodarenja otpadom vrši značajan pritisak.

- str. 56,
4.2. Mjerila

Preventivno djelovanje – prioritet treba dati mjerama kojima se preventivno djeluje na sprječavanje onečišćenja zraka i ublažavanje klimatskih promjena;

Prijedlog: Preventivno djelovanje – prioritet treba dati mjerama kojima se preventivno djeluje na sprječavanje onečišćenja zraka, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama;

Obrazloženje: prilagodbom klimatskim promjenama preveniraju se (moguće razorne) posljedice klimatskih promjena

Stupanj štetnosti (opasnost, rizik) onečišćujuće tvari na ljudsko zdravlje – prednost treba dati ciljevima i mjerama čijim se ostvarenjem utječe na smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak koje imaju izraženja štetna svojstva;

Popunjeni obrazac treba dostaviti **zaključno do 15. ožujka 2016.**:

- na adresu elektroničke pošte: eko@zagreb.hr ili
- na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom, Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

Mišljenja, primjedbe i prijedlozi koji su nečitko napisani, anonimni, uvredljivi ili nisu u vezi s predmetom javnog uvida neće se razmatrati prilikom izrade prijedloga odluke.

Prijedlog: Stupanj štetnosti (opasnost, rizik) onečišćujuće tvari na ljudsko zdravlje – prednost treba dati ciljevima, mjerama čijim se ostvarenjem utječe na smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak koje imaju izraženja štetna svojstva i mjerama čijim se ostvarenjem utječe na smanjenje onečišćenja zraka koje imaju izraženja štetna svojstva;

Obrazloženje: uz smanjenje emisija potrebno uključiti smanjenje postojećeg i ubuduće emitiranog onečišćenja

Rok ispunjavanja cilja/provedbe mjere – prednost se daje provedbi mjera koje su započele u prethodnom razdoblju zbog ispunjavanja postavljenih ciljeva;

Prijedlog: Rok ispunjavanja cilja/provedbe mjere – prednost se daje provedbi mjera koje su započele u prethodnom razdoblju zbog ispunjavanja postavljenih ciljeva i provedbi mjera za koje je utvrđen prioritet zbog ispunjavanja postavljenih ciljeva;

Obrazloženje: neke nove mjere mogu biti prioritetnije u smislu ispunjavanja ciljeva od već započetih u prethodnom razdoblju pa stoga uz kontinuitet provedbe treba u obzir uzeti i učinkovitost te prioritet ciljeva, a razmatrati pritom i njihov utjecaj kroz vrijeme – primjerice mjera značano utječe na kvalitetu života nakon desetljeća te je stoga početak provedbe mjere prioritetan.

Sinergijski učinak – prednost se daje mjerama koje, pored smanjivanja prioritetnih onečišćujućih tvari, imaju pozitivan učinak na smanjivanje ostalih onečišćujućih tvari i/ili na smanjivanje utjecaja na druge sastavnice okoliša (vode, tlo/otpad).

Prijedlog: Sinergijski učinak – prednost se daje mjerama koje, pored smanjivanja prioritetnih onečišćujućih tvari, imaju pozitivan učinak na smanjivanje ostalih onečišćujućih tvari i/ili na smanjivanje utjecaja na druge sastavnice okoliša (vode, tlo/otpad) i/ili prilagodbu klimatskim promjenama;

Obrazloženje: u sinergijski učinak uključiti i mjere prilagodbe klimatskim promjenama

- str. 57,
5. CILJEVI ZAŠTITE ZRAKA, OZONSKOG SLOJA I UBLAŽAVANJA KLIMATSKIH PROMJENA
5.1. Ciljevi za područje Grada Zagreba
Ciljevi su prilagođeni specifičnostima Grada Zagreba, a podijeljeni u četiri tematske skupine:
1. Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka;
2. Emisije onečišćujućih tvari u zrak;
3. Emisije stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj;
4. Razvoj potencijala i suradnje na zaštiti i poboljšanju kvalitete zraka između nadležnih tijela stručnih pravnih osoba i obveznika provedbe mjera te zainteresirane javnosti.

Prijedlog: dodati cilj Prilagodba klimatskim promjenama

Obrazloženje: Prilagodba klimatskim promjenama se navodi u mjerama no ne navodi se kao jedna od tematskih skupina, a nije niti uključena u navedene tematske skupine

Popunjeni obrazac treba dostaviti **zaključno do 15. ožujka 2016.**:

- na adresu elektroničke pošte: eko@zagreb.hr ili
- na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom, Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

Mišljenja, primjedbe i prijedlozi koji su nečitko napisani, anonimni, uvredljivi ili nisu u vezi s predmetom javnog uvida neće se razmatrati prilikom izrade prijedloga odluke.

- str 66,

6.10. Mjere smanjivanje emisija stakleničkih plinova iz sektora i djelatnosti koje nisu obuhvaćene sustavom trgovanja emisijskim jedinicama i ispunjavanja obveza ograničenja emisija stakleničkih plinova do visine nacionalne godišnje kvote

M24. Uspostaviti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom radi povećanja količine odvojeno prikupljenog otpada te kontinuiranog smanjivanja količine biorazgradivog otpada u odloženom otpadu.

Mjera proizlazi iz odredbi Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13).

Prijedlog: dodati prioritet odvojenog prikupljanja „na kućnom pragu“ i kvalitetne oporabe biorazgradivog otpada. Dodati također prioritet edukacije.

Obrazloženje: U Gradu Zagrebu ne primjenjuje se odvojeno prikupljanje biorazgradivog otpada na kućnom pragu niti na otocima. Biorazgradiv otpad vrijedan je resurs i čini po procjenama 67 % volumena u komunalnom otpadu. Osobito u Gradu Zagrebu zbog brojnosti stanovništva i načina života odvojeno prikupljanje biorazgradivog otpada „na kućnom pragu“ treba postaviti kao prioritet u uspostavi cjelovitog i održivog gospodarenja otpadom.

Edukacija građana korak je u osvještavanju o utjecaju čovjeka na klimatske promjene i potrebi za sudjelovanjem na svim razinama u smanjenju utjecaja svakog pojedinca.*

* 24. veljače 2016. god. na eko@zagreb.hr poslali smo 3L_Mišljenje/prijedlog na temu gospodarenja otpadom u Zagrebu

M26. Nastaviti održavanje zelenih površina u Gradu Zagrebu, te nastojati spriječiti njihovo smanjivanje i uništavanje prilikom gradnji, i oformiti nove gdje je to moguće.

Prijedlog: M26. Uređenje i održavanje zelenih površina u Gradu Zagrebu usmjeriti cilju: smanjenja onečišćenja zraka pohranjivanjem dušika i ugljika, izgradnje tla, povećanju biomase i bioraznolikosti, uzgoja dodatnog izvora sigurne hrane za budućnost, prilagodbe klimatskim promjenama u cilju smanjenja udara vjetra, usporavanja dotoka oborinskih voda, upravljanja vjetrom, vodom i insolacijom, kreiranjem za zdravlje i općenito kvalitetu života povoljnijih mikroklimatskih uvjeta i organskog uzgoja održivih i otpornih ekosustava.

Spriječiti smanjivanje zelenih površina i oformiti nove gdje je to moguće.

Obrazloženje: Postojeći resursi Grada Zagreba koji mogu biti korišteni u cilju postupnog smanjenja onečišćenja zraka no i u planu prilagodbe klimatskim promjenama su primjerice zelene površine, tlo, količina, vrsta te oblikovanje prostora biomasom, upravljanje oborinskim vodama.

Mjere za postupno poboljšanje kvalitete zraka i povećanje bioraznolikosti su primjerice izgradnja tla, revitalizacija tla, pohrana ugljika, pohrana dušika, pohrana vode i skupljanje čestica onečišćenja.

Mjere prilagodbe klimatskim promjenama su usporavanje dotoka oborinskih voda (akumulacije, „spužvasto“ tlo i biomasa), krajobrazno oblikovanje s ciljem stvaranja povoljnijih

Popunjeni obrazac treba dostaviti **zaključno do 15. ožujka 2016.**:

- na adresu elektroničke pošte: eko@zagreb.hr ili
- na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom, Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

Mišljenja, primjedbe i prijedlozi koji su nečitko napisani, anonimni, uvredljivi ili nisu u vezi s predmetom javnog uvida neće se razmatrati prilikom izrade prijedloga odluke.

mikroklimatskih uvjeta primjerice smanjenja udara vjetra i odnošenja tla, upravljanje vjetrom i insolacijom, dugoročno kreiranje održivih ekosustava i izvora hrane.

U tom smislu potrebno je mijenjati paradigmu „siromašnog“ i neodrživog uređenja javnih površina travnjacima i jednogodišnjim ukrasnim biljkama te planirati organski uzgoj i sukcesivno uređenje (jestivim) trajnicama; od pionirskih biljaka do „šumskog vrta“, do samodostatnog ekosustava u ravnoteži, uzgoj biomase u sedam slojeva, od korjenastih biljaka do visokih stabala i penjačica, točkasto u prostoru te povezano sa sinergijskim utjecajem na mikroklimu Grada Zagreba. *

* U okviru plana 3L za 2016. godinu, a sukladno finansijskim mogućnostima planiramo izradu i objavu Inicijative za uređenje javnih zelenih površina prema navedenim ciljevima

- str 70,

M39. Nastaviti s ozelenjavanjem rubnih pojaseva prometnica.

Ozelenjavanjem rubnog pojasa prometnica moguće je smanjiti opterećenje česticama prašine okolnog prostora. Bilje služi kao skupljač prašine na kojem se hvataju čestice ili talože. Prema nekim istraživanjima se čestice čak apsorbiraju u bilju.

Prijedlog: M39. Uređenje i održavanje zelenih rubnih pojaseva prometnica usmjeriti cilju: smanjenja onečišćenja zraka pohranjivanjem dušika i ugljika, izgradnje tla, povećanju biomase i bioraznolikosti, prilagodbe klimatskim promjenama, kreiranjem za zdravlje i općenito kvalitetu života povoljnijih mikroklimatskih uvjeta i organskog uzgoja održivih i otpornih ekosustava.

Planskim krajobraznim uređenjem rubnog pojasa prometnica moguće je smanjiti opterećenje onečišćenja. Osim što je bilje u mogućnosti skupljati čestice onečišćenja, tlo i biomasa u mogućnosti su pohranjivati dušik, ugljik i vodu, tlo je moguće revitalizirati, a planskim oblikovanjem moguće je smanjiti udare vjetra, upravljati insolacijom i povećati bioraznolikost.

- str 71 – 76,

7. REDOSLIJED, ROKOVI I OBVEZNICI PROVEDBE MJERA, tablica

Prioritet	Cilj	Mjera	Nositelji provedbe	Rok provedbe
II	C1- C6.	<i>M24- Uspostaviti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom radi povećanja količine odvojeno prikupljenog otpada te kontinuiranog smanjivanja količine biorazgradivog otpada u odloženom otpadu.</i>	Zagrebački holding d.o.o.	Kontinuirano

Popunjeni obrazac treba dostaviti **zaključno do 15. ožujka 2016.**:

- na adresu elektroničke pošte: eko@zagreb.hr ili
- na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom, Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

Mišljenja, primjedbe i prijedlozi koji su nečitko napisani, anonimni, uvredljivi ili nisu u vezi s predmetom javnog uvida neće se razmatrati prilikom izrade prijedloga odluke.

	II.	C1.	<i>M26- Nastaviti održavanje zelenih površina u Gradu Zagrebu te nastojati spriječiti njihovo smanjivanje i uništavanje prilikom gradnji i oformiti nove gdje je to moguće.</i>	<i>Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet Zagrebački holding d.o.o.</i>	Kontinuirano	
	II	C1, C3- C6.	<i>M39- Nastaviti s ozelenjavanjem rubnih pojaseva prometnica.</i>	<i>Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet Zagrebački holding d.o.o.</i>	Kontinuirano	
	II	C6, C9.	<i>M40- Izrada Plana prilagodbe klimatskim promjenama Grada Zagreba s mjerama prilagodbe klimatskim promjenama, načinom praćenja provedbe Plana, s konačnim zaključcima i sašetkom temeljem rezultata cjelokupnog rada na pripremi predmetnog dokumenta</i>	<i>Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj</i>	4 godiine	

str. 74,
M24

Prijedlog: promjena opisa mjere prema gore navedenom obrazloženju, prioritet I, definirati rok/ove provedbe (priorit odvojeno prikupljanje biorazgradivog otpada na kućnom pragu, kvalitetno kompostiranje i sl.)

M26

Prijedlog: promjena opisa mjere prema gore navedenom obrazloženju, prioritet I, definirati rok/ove

Popunjeni obrazac treba dostaviti **zaključno do 15. ožujka 2016.**:

- na adresu elektroničke pošte: eko@zagreb.hr ili
- na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom, Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

Mišljenja, primjedbe i prijedlozi koji su nečitko napisani, anonimni, uvredljivi ili nisu u vezi s predmetom javnog uvida neće se razmatrati prilikom izrade prijedloga odluke.

str. 76,
M39

Prijedlog: promjena opisa mjere prema gore navedenom obrazloženju

M40

Prijedlog: prioritet I, rok provedbe 2 godine

Obrazloženja: gore navedeno

Datum dostavljanja	15. ožujka 2016.
--------------------	------------------

Popunjeni obrazac treba dostaviti **zaključno do 15. ožujka 2016.**:

- na adresu elektroničke pošte: eko@zagreb.hr ili
- na adresu: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, Sektor za zaštitu okoliša i održivo gospodarenje otpadom, Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

Mišljenja, primjedbe i prijedlozi koji su nečitko napisani, anonimni, uvredljivi ili nisu u vezi s predmetom javnog uvida neće se razmatrati prilikom izrade prijedloga odluke.